

„Tolu Matsi tõstament“.

Tolu Mats! Ah ja tolu Mats! sellest rääkiti kõigis külas, kui „waestemajalisest“ Mats Maerumäest, kõne oli. Kui selle, „waestemajalisest“, tubli talu omanik sai, ühest tublist talu kohast, siis oli Maerumägi alati kõigi inimeste kõnes, „tolu Matsil“ on pakš raha kott, ja ja, see on: „rumalal on õnn! Meile ei wõi mitte juhtuda!“

Nõnda rääkisiwad ka Maerumäe sulasedki; tema wend wiljakaupleja; tema õde, rikas „susitalu“ perenaene, naabre külast; tema nõbud ja tädid; ka tema wend walitsusendunik Päälinnas. Üleüldsi ei olnud sugulased mitte ükski temast hoolinud.

Kõigis siis, kui Maerumägi häkitselt ära suri, saäl hakkas armastus sugulaiste poolt üles lõitma, wennad ja õed, nõbud ja tädid ei wõdinud küll mitte ruttu leinamajasse tõttada.

Kahe paari hobustega tuli „susi“ perenaene tormades sinna; wankrest wälja hüpades halastamata nuttes, karjus ta: „Jesüs! see haledus! Mats on ärasurnud, ja mina pole siin olnud, kes pidi ta silmad finni suruma? Tema naene on ammu surnud, kõik lapsed on surnud, ja mina tema üksik lihane õde — Maie, mikspärast ei ole sa mitte filmapilk minu järele saatnud?“ „Oh sa mo!“ ütles Maie. „Millaš pidin mina seda tege ma? Täna homiku oli peremees weel täiesti terve, enne lõuna sööki, kell ükssteistkümmend heitis ta pikale ja kell kaksteistkümmend oli ta surnud, südame lööki, nõnda ütles Dr.; waata, surnukeha on weel soe!“

Ja Maerumäe surnukeha oli siis weel soe, kui tema wend wiljakaupleja, tuliste kõrwi dega, kaloppi aiades sinna tuli. Kahe kolme tunni pärast tulid nõbud ja tädid, sellesama õhtu tuli ka walitsusendunik päälinnast ja temaga ühes „Lupak“ kellele Maie isearanis täädust oli saatnud. Kõik küla rahwas waatas imekspannes „tolu Mats'i“ suure sugu-